

Note 13 - Kapitaldekning

Det ble innført nye kapitaldekningsregler i Norge fra 1. januar 2007 (Basel II - EUs nye direktiv for kapitaldekning). SpareBank 1 SMN søkte og fikk tillatelse fra Finanstilsynet til å benytte interne målemetoder (Internal Rating Based Approach - Foundation) for kredittrisiko fra 1. januar 2007. Dette gjør det lovbestemte minimumskravet til kapitaldekning mer risikosensitivt, slik at kapitalkravet i større grad vil samsvare med risikoen i underliggende porteføljer. Bruk av IRB stiller omfattende krav til bankens organisering, kompetanse, risikomodeller og risikostyringssystemer. Overgangsregler er gitt i forskrift fra Finanstilsynet hvor IRB-banker ikke ennå vil få full effekt av reduserte regulatoriske kapitalkrav. Fra og med 2009 ble det tillatt en reduksjon av risikovektet beregningsgrunnlag med 20 prosent.

Ansvarlige lån har prioritet etter all annen gjeld. Tidsbegrenset ansvarlig lån kan ikke tilsvare et høyere beløp enn 50 prosent av kjernekapitalen i kapitaldekningen, mens evigvarende ansvarlige lån ikke kan tilsvare et høyere beløp enn 100 prosent av kjernekapitalen. Ansvarlige lån klassifiseres som forpliktelse i balansen og måles til amortisert kost slik som andre langsiktige lån.

En fondsobligasjon (hybridkapital) er en obligasjon med en pålydende rente, men banken har ikke plikt til å betale ut renter i en periode hvor det ikke utbetales utbytte, og investor har heller ikke senere krav på renter som ikke er utbetalt, dvs. rentene akkumuleres ikke. Fondsobligasjon er godkjent som et element i kjernekapitalen innen en ramme på 15 prosent av samlet kjernekapital. Finanstilsynet kan kreve at fondsobligasjonene skrives ned proporsjonalt med egenkapitalen dersom bankens kjernekapitaldekning faller under fem prosent eller samlet kapitaldekning faller under seks prosent. Nedskevne beløp på fondsobligasjonene skal være skrevet opp før det kan utbetales utbytte til aksjonærene eller egenkapitalen skrives opp. Fondsobligasjoner føres som annen langsiktig gjeld til amortisert kost.

For detaljert informasjon om ansvarlige lån og fondsobligasjoner, se note 5 i bankens årsrapport.

Fra Q2 2013 er beregningsmetode på operasjonell risiko endret fra basismetode til sjablongmetode på morbank. På konsern beregnes fortsatt datterselskaper etter basismetoden.

Morbank				Konsern		
31.12.12	30.6.12	30.6.13		30.6.13	30.6.12	31.12.12
2.597	2.484	2.597	Egenkapitalbevis	2.597	2.484	2.597
-0	-0	-0	- Egne egenkapitalbevis	-0	-0	-0
895	813	895	Overkursfond	895	813	895
1.889	1.457	1.889	Utjevningfond	1.889	1.457	1.889
2.944	2.611	2.944	Grunnfondskapital	2.944	2.611	2.944
195	-	-	Avsatt utbytte	-	-	195
30	-	-	Avsatt gaver	-	-	30
106	70	106	Fond for urealiserte gevinster	123	90	123
0	0	38	Annen egenkapital inklusive minoritetsinteresser	1.386	1.400	1.370
-	614	830	Periodens resultat	606	510	-
8.656	8.050	9.299	Sum balanseført egenkapital	10.439	9.365	10.042
-447	-447	-447	Utsatt skattefordel, goodwill og immaterielle eiendeler	-531	-670	-674
-	-	-	Andel av fond for urealiserte gevinster i tilknyttede selskap	57	64	57
-225	-0	-	Fradrag for avsatt utbytte og gaver	-	-	-238
-448	-460	-381	50 % fradrag ansvarlig kapital i andre finansinstitusjoner	-93	-2	-2
-165	-139	-203	50 % fradrag forventet tap IRB fratrukket tapsavsetninger	-219	-153	-179
-	-	-	50 % kapitaldekningsreserve	-500	-682	-703
-55	-82	-109	Overfinansiering pensjonsforpliktelse	-107	-74	-49
-	-614	-830	Periodens resultat	-606	-510	-
-	307	606	Delårsresultat som inngår i kjernekapitalen (fom. 2013 73% etter skatt - tidligere 50 % etter skatt)	442	255	-
7.316	6.614	7.935	Sum ren kjernekapital	8.882	7.592	8.254
918	950	1.441	Fondsobligasjon, hybridkapital	1.625	1.130	1.103
8.234	7.564	9.376	Sum kjernekapital	10.508	8.722	9.357
			Tilleggskapital utover kjernekapital			
-	-	-	Fondsobligasjon, hybridkapital utover 15%	31	37	31
312	324	307	Evigvarende ansvarlig kapital	307	325	312
1.810	1.388	1.598	Tidsbegrenset ansvarlig kapital	1.861	1.653	2.127
-448	-460	-381	50 % fradrag ansvarlig kapital i andre finansinstitusjoner	-93	-2	-2
-165	-139	-203	50 % fradrag forventet tap IRB fratrukket tapsavsetninger	-219	-153	-179
-	-	-	50 % kapitaldekningsreserve	-500	-682	-703
1.509	1.112	1.320	Sum tilleggskapital	1.386	1.178	1.586
9.742	8.676	10.696	Netto ansvarlig kapital	11.894	9.900	10.943
			Minimumskrav ansvarlig kapital Basel II			
1.654	1.584	1.672	Engasjement med spesialiserte foretak	1.672	1.584	1.654
1.470	1.511	1.504	Engasjement med øvrige foretak	1.504	1.511	1.470
39	38	63	Engasjement med massemarked SMB	68	41	42
316	318	348	Engasjement med massemarked personer	613	541	560
28	28	32	Engasjement med øvrige massemarked	37	30	30
1.118	1.008	1.139	Egenkapitalposisjoner	-	-	-
4.625	4.487	4.758	Sum kredittrisiko IRB	3.895	3.707	3.756
205	223	255	Gjeldsrisiko	255	223	205
14	48	12	Egenkapitalrisiko	13	15	15
-	-	-	Valutarisiko	-	-	-
315	315	297	Operasjonell risiko	398	420	420
553	609	544	Engasjementer beregnet etter standardmetoden	2.106	2.121	2.074
-75	-76	-64	Fradrag	-102	-115	-120
-	-	-	Overgangsordning	322	-	246
5.637	5.607	5.803	Minimumskrav ansvarlig kapital	6.886	6.371	6.596
70.468	70.083	72.536	Beregningsgrunnlag	86.079	79.635	82.446
			Kapitaldekning			
10,4 %	9,4 %	10,9 %	ren kjernekapitaldekning	10,3 %	9,5 %	10,0 %
11,7 %	10,8 %	12,9 %	kjernekapitaldekning	12,2 %	11,0 %	11,3 %
13,8 %	12,4 %	14,7 %	kapitaldekning	13,8 %	12,4 %	13,3 %